

**Konsultacje krajowych aktów prawnych – monitoring legislacji ZPPM
w okresie od 9 do 15 lutego 2023 roku
Raport na dzień 15 lutego 2023 roku**

I. Projekty aktów prawnych

W omawianym okresie Rządowe Centrum Legislacji opublikowało 3 projekty ustaw oraz 52 projekty rozporządzeń Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów oraz poszczególnych Ministrów.

Przeprowadzono konsultacje 10 projektów rozporządzeń dotyczących podmiotów członkowskich (pracodawcy, przedsiębiorcy, JST) zrzeszonych w Związku. Zostały one omówione w tekście poniżej.

Projekty rozporządzeń:

1. Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie wniosku o przyznanie rekompensat oraz zakresu opinii sporządzanej przez weryfikatora (numer z wykazu: 82)

Ustawa z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1477 i 1692) wprowadziła zmiany w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1312, 1477 i 2088). Zmiany te dotyczyły sposobu obliczenia zwiększenia podstawowego poziomu przyznawanych rekompensat. W zakresie art. 10 ust. 10 ustawy nastąpiła zmiana wpływająca na wydane na tej podstawie rozporządzenie. Zmiana ta dotyczy dokumentacji niezbędnej do uzyskania zwiększenia podstawowego poziomu rekompensaty. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 7b ustawy podstawą do zwiększenia poziomu rekompensat jest różnica pomiędzy jedną trzecią wartości rekompensat obliczonych a wartością odpowiadającą 1,5% wartości dodanej brutto tego podmiotu w roku kalendarzowym, za który są przyznawane rekompensaty.

Projektowane rozporządzenie określa wzór wniosku o udzielenie rekompensat, szczegółowy zakres danych dotyczących instalacji oraz sposób obliczania tych danych, zakres i sposób gromadzenia dokumentacji stanowiącej podstawę do obliczania danych dotyczących instalacji, szczegółowy zakres dokumentacji dołączanej w celu uzyskania zwiększenia rekompensat i zakres opinii sporządzanej przez weryfikatora. Dane te należy gromadzić w sposób zapewniający ich kompletność i spójność oraz tak, aby dane dotyczące produktów nie pokrywały się i nie prowadziły do uzyskania podwójnego przydziału rekompensat na ten sam produkt.

Projekt rozporządzenia na etapie konsultacji publicznych (3 etap) i opiniowania (4 etap).

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/projekt-rozporzadzenia-mrit-w-sprawie-wniosku-o-pryznanie-rekompensat-oraz-zakresu-opinii-sporzadzanej-przez-weryfikatora-2/>

2. Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji,

jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (numer z wykazu: 101)

Ustawa z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny wprowadziła, w zakresie upoważnienia ustawowego, zmiany polegające na rezygnacji z przedstawiania przez wnioskodawcę zaświadczenia naczelnika urzędu skarbowego dotyczącego członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Od dnia wejścia w życie wskazanej ustawy dane o dochodzie z tytułu działalności opodatkowanej na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne gmina może pozyskiwać samodzielnie drogą elektroniczną.

W projektowanym rozporządzeniu, w porównaniu do obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466), przewiduje się zatem wykreślenie regulacji dotyczących wyżej wskazanego zaświadczenia.

Projekt rozporządzenia na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych (3 etap)

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/konsultacje-publiczne-projektow-rozporzadzen-ministra-rodziny-i-polityki-spoecznej-swiadczenia-rodzinne-i-alimentacyjne/>

3. Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (numer z wykazu: 102)

Ustawa z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny wprowadziła, w zakresie delegacji ustawowej, zmiany polegające na rezygnacji z przedstawiania przez wnioskodawcę zaświadczenia naczelnika urzędu skarbowego dotyczącego członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Od wejścia w życie wskazanej ustawy dane o dochodzie z tytułu działalności opodatkowanej na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne gmina może pozyskiwać samodzielnie drogą elektroniczną.

W projektowanym rozporządzeniu, w porównaniu do obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. poz. 1467), przewiduje się zatem wykreślenie regulacji dotyczących wyżej wskazanego zaświadczenia.

Projekt rozporządzenia na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych (3 etap)

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/konsultacje-publiczne-projektow-rozporzadzen-ministra-rodziny-i-polityki-spoecznej-swiadczenia-rodzinne-i-alimentacyjne/>

4. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie udzielania z budżetu państwa pożyczki na wyprzedzające finansowanie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (numer z wykazu: UD657)

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie udzielania z budżetu państwa pożyczki na wyprzedzające finansowanie w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027.

Pomoc finansowa w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR) jest wypłacana w formie refundacji poniesionych wydatków. Do czasu otrzymania środków z agencji płatniczej, tj. Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, potencjalni beneficjenci są obowiązani do ponoszenia wydatków związanych z realizacją operacji z własnych środków, w tym również z kredytów bankowych.

W celu umożliwienia rozpoczęcia realizacji operacji bez konieczności oczekiwania na zwrot środków proponuje się mechanizm wyprzedzającego finansowania. Wyprzedzające finansowanie z budżetu państwa w formie pożyczek z Banku Gospodarstwa Krajowego jest mechanizmem, który funkcjonował we wszystkich dotychczasowych programach rozwoju obszarów wiejskich (SPO „Restrukturyzacja...”, PROW 2007–2013, PROW 2014–2020). Propozycja uwzględnienia tego mechanizmu również w ramach PS WPR jest więc kontynuacją dotychczasowej praktyki. O wyprzedzające finansowanie będą mogli się ubiegać beneficjenci interwencji, o których mowa w art. 73 „Inwestycje”, art. 77, „Współpraca” oraz art. 78 „Wymiana wiedzy i upowszechnianie informacji” rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia na etapie konsultacji publicznych (3 etap).

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/projekt-rozporzadzenia-rm-w-sprawie-udzielania-z-budzetu-panstwa-pożyczki-na-wyprzedzające-finansowanie-pomocy-finansowej-w-ramach-planu-strategicznego-dla-wspolnej-polityki-rolnej-na-lata-2023/>

5. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie współczynników kosztochłonności (numer z wykazu: 188)

Projektowane rozporządzenie przewiduje nowelizację rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie współczynników kosztochłonności (Dz. U. poz. 202), które zostało wydane na podstawie art. 367 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.).

Celem projektowanego rozporządzenia jest w szczególności dostosowanie nowelizowanego rozporządzenia do klasyfikacji dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, ustalonej rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. poz. 2202).

W związku z wyodrębnieniem nowych dyscyplin konieczne stało się określenie współczynników kosztochłonności prowadzenia kształcenia na studiach stacjonarnych oraz współczynników kosztochłonności prowadzenia działalności naukowej w tych dyscyplinach.

Ponadto, mając na względzie wyniki analizy dotychczas funkcjonujących rozwiązań w zakresie kosztochłonności prowadzenia kształcenia na studiach stacjonarnych oraz prowadzenia działalności naukowej w poszczególnych dyscyplinach, a także argumenty podnoszone przez przedstawicieli nauk humanistycznych, zgodnie z którymi decydującym czynnikiem kosztotwórczym w każdej dyscyplinie są wynagrodzenia kształtujące się na

porównywalnym poziomie dla wszystkich pracowników naukowych i dydaktycznych, uznano za zasadne spłaszczenie struktury współczynników kosztochłonności.

Projekt rozporządzenia na etapie konsultacji publicznych (3 etap) i opiniowania (4 etap).

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/projekt-rozporzadzenia-mein-zmieniajacego-rozporzadzenie-w-sprawie-wspolczynnikow-kosztchlonnosci/>

6. Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (numer z wykazu: 106)

Projektowane rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego zawierającego potwierdzenie ukończenia szkolenia, o którym mowa w art. 44 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, spełniania warunków i posiadania predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka ma na celu dostosowanie wzoru przedmiotowego zaświadczenia do ustawy z dnia 19 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140), która wejdzie w życie z dniem 1 lutego 2022 r. Obecnie wzór ten uregulowany jest w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. poz. 1609).

Zawarty w projektowanym rozporządzeniu wzór zaświadczenia kwalifikacyjnego uwzględnia wprowadzony nowelizacją termin 2 lat ważności wydanego zaświadczenia oraz uzupełnia treść zaświadczenia przez obowiązek podania nazwy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej kierującego na szkolenie. Nowy wzór zaświadczenia uwzględnia również przejrzysty i jednoznaczny sposób wprowadzania danych osobowych, gdy kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka jest wspólnie oboje małżonków. Wprowadzone zmiany sprzyjają zwiększeniu przejrzystości danych zawartych w zaświadczeniu i dostosowują treść zaświadczenia w odniesieniu do założeń nowelizacji.

Projekt rozporządzenia na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych (3 etap)

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/konsultacje-publiczne-projektow-rozporzadzen-ministra-rodziny-i-polityki-spolecznej-ustawa-z-dnia-9-czerwca-2011-r-o-wspieraniu-rodziny-i-systemie-pieczy-zastepczej/>

7. Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie pieczy instytucjonalnej (numer z wykazu: 108)

Projektowane rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej stanowi realizację upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 127 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140) i ma na celu dostosowanie regulacji dotyczących instytucjonalnej pieczy zastępczej do nowych wymogów określonych w ustawie z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140), która wejdzie w życie z dniem 1 lutego 2023 r, a także poprawę sytuacji dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych. Obecnie kwestia ta uregulowana jest w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. poz.1720).

W projektowanym rozporządzeniu postuluje się podwyższenie kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych albo w regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych poprzez określenie progu minimalnego jako wysokości nie niższej niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa

w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustalanej co miesiąc przez dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej. Określenie wyższego progu kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci ma na celu naukę samodzielnego wydatkowania, umożliwienie dzieciom przeznaczania określonych kwot na zróżnicowane potrzeby indywidualne.

W obecnym rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej maksymalna wysokość kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia jest nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Projekt rozporządzenia na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych (3 etap)

Link do konsultacji: <https://pracodawcy.pl/konsultacje-publiczne-projektow-rozporzadzen-ministra-rodziny-i-polityki-spoecznej-ustawa-z-dnia-9-czerwca-2011-r-o-wspieraniu-rodziny-i-systemie-piecz-y-zastepczej/>

8. Projekt rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na przedsięwzięcia związane z udzielaniem pomocy de minimis na dywersyfikację działalności mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (nr 53 w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej).

Rozporządzenie określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez PARP pomocy finansowej na realizację przedsięwzięć, o których mowa w art. 14la pkt 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w ramach Inwestycji A1.2.1 KPO. Podstawą wydania tego aktu jest art. 6b ust. 10c ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Zgodnie z art. 6b ust. 10c tej ustawy właściwy minister pełniący funkcję instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Agencję pomocy finansowej w ramach inwestycji, uwzględniając konieczność efektywnego i skutecznego wykorzystania tej pomocy oraz zapewnienia przejrzystości jej udzielania.

Projekt rozporządzenia jest na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych (3 etap) oraz opiniowania (4 etap).

Szczegóły dotyczące projektu aktu prawnego zawarte są w uzasadnieniu oraz Ocenie Skutków Regulacji (OSR). Link do informacji szczegółowych:

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12369350>

9. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy (nr 688 w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów).

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 221 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1523, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o funduszach inwestycyjnych”.

W dniu 20 października 2022 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zwany dalej „TSUE”, wydał wyrok w sprawie C-473/20 Invest Fund Management. W wyroku TSUE orzekł, że art. 72 dyrektywy 2009/65/WE należy interpretować w ten sposób, że informacje dotyczące spółki zarządzającej, przewidziane w tabeli A załącznika I do tej dyrektywy, które stanowią minimalne informacje, jakie prospekt emisyjny powinien zawierać na podstawie art. 69 ust. 2 owej dyrektywy, wchodzą w zakres pojęcia „zasadniczych elementów prospektu emisyjnego” w rozumieniu wspomnianego art. 72, a zatem powinny one być aktualne.

Elementy prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, które powinny być niezwłocznie aktualizowane, zostały określone w § 22 ust. 2–4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego i specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz wyliczania wskaźnika zysku do ryzyka tych funduszy (Dz. U. z 2018 r. poz. 2202). Wskazany w tych przepisach zakres informacji podlegających aktualizacji jest węższy niż wynika to z sentencji wyroku TSUE w sprawie C-473/20.

Projekt rozporządzenia jest na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych (3 etap) oraz opiniowania (4 etap).

Szczegóły dotyczące projektu aktu prawnego zawarte są w uzasadnieniu oraz Ocenie Skutków Regulacji (OSR). Link do informacji szczegółowych:

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12369403>

10. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wykazu świadczeń opieki zdrowotnej wymagających ustalenia odrębnego sposobu finansowania (nr 1421 w wykazie prac legislacyjnych Ministra Zdrowia).

Aktualny wykaz świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych w ramach systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej, ale poza tzw. ryczałtem systemu zabezpieczenia, wymaga poszerzenia o kolejne świadczenia, co umożliwi wprowadzenie ich pozalimitowego finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

W nowelizowanym rozporządzeniu proponuje się rozszerzenie wykazu świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych w ramach systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej i jednocześnie nie objętych ryczałtem systemu zabezpieczenia o 12 nowych pozycji.

Projekt rozporządzenia jest na etapie uzgodnień i konsultacji publicznych (3 etap).

Szczegóły dotyczące projektu aktu prawnego zawarte są w uzasadnieniu oraz Ocenie Skutków Regulacji (OSR), które wraz z projektem aktu prawnego znajdują się w załączeniu. Link do informacji szczegółowych:

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12369400>

II. Ogłoszone akty prawne (Dziennik Ustaw RP)

W analizowanym okresie opublikowano trzydzieści pięć aktów prawnych, tzn. ustawy, rozporządzenia Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i poszczególnych ministrów, obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego. Z powyższych publikacji w zainteresowaniu pracodawców i przedsiębiorców znaleźć się mogą następujące akty prawne:

1/ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 lutego 2023 r. w sprawie wzoru deklaracji uproszczonej w sprawie podatku akcyzowego od nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów akcyzowych

- Rozporządzenie zostało opublikowane 10 lutego 2023 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2023, poz. 278).
- Rozporządzenie wydawane jest w związku ze zmianami wprowadzonymi do ustawy o podatku akcyzowym ustawą z dnia 9 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2427) w związku z implementacją postanowień dyrektywy Rady (UE) 2020/262 z dnia 19 grudnia 2019 r. ustanawiającej ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego (przekształcenie). Wprowadza także zmiany dostosowujące wynikające z ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2707). Rozporządzenie określa nowy wzór deklaracji uproszczonej w sprawie podatku akcyzowego od nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów akcyzowych objętych stawką podatku akcyzowego inną niż stawka zerowa (AKC-UA).
- Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 13 lutego 2023 roku.

2/ Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027

- Rozporządzenie zostało opublikowane 10 lutego 2023 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2023, poz. 280).
- Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079). Rozporządzenie określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przedsiębiorcom regionalnej pomocy inwestycyjnej ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 1, z późn. zm.2)), do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.3)). Rozporządzenie określa także podmioty udzielające tej pomocy.
- Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

3/ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy

- Rozporządzenie zostało opublikowane 13 lutego 2023 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2023, poz. 284).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy ma na celu uchylenie przepisów nakładających obowiązki na zlikwidowaną z dniem 1 lipca 2020 r. Państwową Inspekcję Sanitarną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, której zadania zostały przejęte przez Państwową Inspekcję Sanitarną, na mocy ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 322 i 374).
- Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

3/ Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw

- Ustawa została opublikowana 14 lutego 2023 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2023, poz. 289).
- Ustawa ma na celu wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz dostosowanie krajowych regulacji do zobowiązań wynikających z Konwencji Rady Europy zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (tzw. Konwencji stambulskiej). W zakresie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie ustawa uzupełnia oraz doprecyzowuje rozwiązania wprowadzone ustawą z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Ustawa poszerza przysługujące Policji i Żandarmerii Wojskowej narzędzia ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie – obok wydawania natychmiastowego tymczasowego nakazu opuszczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie wspólnie zajmowanego z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakazu zbliżania się do tego mieszkania (i jego bezpośredniego otoczenia), funkcjonariusze Policji i Żandarmerii Wojskowej będą mogli wydawać zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą w rodzinie (na określonej w metrach odległość), zakaz kontaktowania się z tą osobą (także w przypadku nękania za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość) oraz zakaz wstępu na teren (i przebywania na tym terenie) miejsc, w których zwykle lub regularnie przebywa ta osoba. Osoba stosująca przemoc w rodzinie będzie natomiast – pod pewnymi warunkami – uprawniona do zabrania z mieszkania niezbędnych przedmiotów i zwierząt domowych. Ustawa wprowadza analogiczne rozwiązania również w postępowaniu przed sądem w procedurze cywilnej – na mocy art. 11aa ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osoba dotknięta przemocą w rodzinie będzie mogła żądać, aby sąd wydał wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie zakaz zbliżania się do niej, zakaz kontaktowania się z nią lub zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których ona uczęszcza. W celu realizacji zobowiązań wynikających z Konwencji stambulskiej ustawa wprowadza do Kodeksu karnego nowe typy przestępstw (okaleczenie żeńskiego narządu płciowego oraz przymusowe małżeństwo) oraz przepisy gwarantujące możliwość skutecznego ścigania

sprawców tych przestępstw popełnionych na szkodę osoby małoletniej po osiągnięciu przez nią pełnoletności.

Ponadto rozwiązania przyjęte w ustawie dążą do wzmocnienia standardu ochrony pokrzywdzonego i świadka oraz gwarancji procesowych dla podejrzanego (oskarżonego) w postępowaniu karnym. Ustawa w szczególności uwzględnia zobowiązania wynikające z Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., a także podnosi standard zabezpieczenia interesów osób małoletnich oraz osób dorosłych pokrzywdzonych przestępstwami przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Ustawa poprawia również sytuację podejrzanych (oskarżonych), którzy nie ukończyli 18 lat w zakresie dostępu do informacji o ich uprawnieniach i obowiązkach w toczącym się postępowaniu karnym – oprócz pouczeń będą oni mogli otrzymać dostęp do dodatkowych wyjaśnień co do zakresu ich uprawnień i obowiązków oraz sposobu i warunków przesłuchania. Nowymi rozwiązaniami w procedurze karnej wprowadzanymi ustawą są specjalny tryb ochronny przesłuchania pokrzywdzonego (i świadka) będących osobami nieporadnymi (z ograniczoną zdolnością postrzegania), kwestionariusz indywidualnej oceny pokrzywdzonego (i świadka), obowiązek wsparcia pouczenia podejrzanego, pokrzywdzonego i świadka (przed pierwszym przesłuchaniem) dodatkowymi wyjaśnieniami (opisowymi lub graficznymi) oraz obowiązek przedstawienia osobom przesłuchiwanym w trybach ochronnych (przed pierwszym przesłuchaniem) informacji o przebiegu, sposobie i warunkach przesłuchania.

- Ustawa wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem m.in. części przepisów zmieniających procedurę karną. Z uwagi na konieczność przygotowania prokuratorów, sędziów i pozostałego personelu wymiaru sprawiedliwości do nowych zmian oraz opracowania nowych wzorów kwestionariusza, informacji, pouczeń i wyjaśnień stosowanych w postępowaniu karnym, przepisy dotyczące zmienionej procedury karnej w ww. zakresie wejdą w życie po upływie roku od dnia ogłoszenia.

4/ Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw

- Ustawa została opublikowana 14 lutego 2023 roku w Dzienniku Ustaw (Dz.U. z 2023, poz. 295).

- Obecne rozwiązania dedykowane wsparciu odbiorców ciepła systemowego nie obejmują kosztów usług dostarczenia ciepła, a jedynie koszty wytwarzania ciepła. Ustawa ma na celu objęcie systemem wsparcia kosztów zarówno wytwarzania, jak i dostawy ciepła, i dotyczyć ma dostawy ciepła do wskazanych, uprawnionych odbiorców – takich jak gospodarstwa domowe, szpitale, żłobki, przedszkola, szkoły, domy pomocy społecznej i inne instytucje użyteczności publicznej, a także wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe i inne podmioty, które na mocy ustawy, umowy lub innego tytułu prawnego są uprawnione lub zobowiązane do zapewnienia dostaw ciepła do lokali mieszkalnych i lokali instytucji użyteczności publicznej.

W aktualnym stanie prawnym funkcjonują przepisy, które wprowadziły mechanizm ustalania przez wytwórcę ciepła określonego poziomu cen wytwarzanego ciepła dla uprawnionych odbiorców, w postaci średnich cen wytwarzanego ciepła z rekompensatą. W ustawie proponowane jest nowe narzędzie przeznaczone do ochrony odbiorców, mające zastąpić ww. mechanizm – tj. maksymalna cena dostawy ciepła. Narzędzie to będzie stosowane w

okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Maksymalna cena dostawy ciepła zostanie zdefiniowana jako cena dostawy ciepła (tj. suma średniej ceny wytwarzania ciepła i średniej stawki opłat za usługi przesyłowe) obowiązująca na dzień 30 września 2022 r. powiększona o 40%. Jeżeli nastąpi wzrost cen dostawy ciepła, obejmujących wszystkie opłaty i stawki nałożone na odbiorcę ciepła, większy niż 40% w stosunku do cen obowiązujących na dzień 30 września 2022 r., odbiorca będący podmiotem uprawnionym nie zostanie obciążony wzrostem kosztów przewyższającym ww. pułap 40%, a przedsiębiorstwa energetyczne otrzymają z tego tytułu odpowiednie wyrównanie. Jeżeli tak ustalona maksymalna cena dostawy ciepła w danym miesięcznym okresie rozliczeniowym będzie wyższa od średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą powiększonej o średnią stawkę opłat za usługi przesyłowe w danym systemie ciepłowniczym, albo będzie ona wyższa od ceny dostawy ciepła obliczonej na podstawie obowiązującej taryfy dla ciepła w danym systemie ciepłowniczym, przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane będzie stosować w rozliczeniach z odbiorcami objętymi wsparciem najniższą z tych cen, oraz będzie uprawnione do otrzymania wyrównania z tego tytułu.

Maksymalna cena dostawy ciepła ustalana będzie w oparciu o wszystkie składniki kosztowe dostawy ciepła, występujące w danym systemie ciepłowniczym, tj. w oparciu o:

- 1) cenę za zamówioną moc cieplną;
- 2) cenę ciepła;
- 3) cenę nośnika ciepła - wody dostarczonej do napełniania i uzupełniania jej ubytków w instalacjach odbiorczych lub niezwróconych;
- 4) stawkę opłat stałych za usługi przesyłowe;
- 5) stawkę opłat zmiennych za usługi przesyłowe.

Niestosowanie maksymalnej ceny dostawy ciepła przez przedsiębiorstwo energetyczne skutkować będzie odpowiedzialnością administracyjną (przewidziane w tym zakresie kary nie będą mogły być niższe niż 1 000 000 zł).

Wyrównanie dla przedsiębiorstw energetycznych przysługiwać będzie w kwocie stanowiącej iloczyn różnicy między ceną dostawy ciepła wynikającą z taryfy przedsiębiorstwa a ceną ustaloną zgodnie z ustawą jako maksymalna cena dostawy ciepła, oraz ilości sprzedanego ciepła w danym miesięcznym okresie rozliczeniowym;

Natomiast w przypadku, w którym (z uwagi na fakt, że maksymalna cena dostawy ciepła ustalona w danym miesięcznym okresie rozliczeniowym na podstawie ustawy będzie wyższa od średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą powiększonej o średnią stawkę opłat za usługi przesyłowe, albo będzie wyższa od ceny dostawy ciepła obliczonej na podstawie obowiązującej taryfy dla ciepła w danym systemie ciepłowniczym) przedsiębiorstwo obowiązane będzie stosować najniższą z tych cen – wyrównanie przysługiwać będzie w kwocie stanowiącej iloczyn różnicy między maksymalną ceną dostawy ciepła i najniższą z ww. cen oraz ilości sprzedanego ciepła w danym miesięcznym okresie rozliczeniowym.

Wyrównanie będzie wypłacane przez:

- 1) Zarządcę Rozliczeń S.A. – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego posiadającego koncesję i wykonującego działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży ciepła;
- 2) wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce siedziby podmiotu uprawnionego – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego, które prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży ciepła, które nie wymaga uzyskania koncesji lub zwolnione jest z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki.

Ustawa przewiduje także wypłatę wyrównania dla sprzedawców ciepła, którzy w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 28 lutego 2023 r., w danym systemie ciepłowniczym, w rozliczeniach z odbiorcami stosowali cenę dostawy ciepła wyższą od maksymalnej ceny dostawy ciepła. Wyrównania takie będzie wypłacane na wniosek sprzedawcy ciepła złożony nie wcześniej niż w terminie 15 dni i nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Sprzedawca ciepła będzie zobowiązany do uwzględnienia otrzymanego wyrównania w rozliczeniach z odbiorcami - przez dokonanie odpowiedniej korekty rozliczeń za w/w okres. Niedokonanie takiego rozliczenia i takiej korekty skutkować będzie obowiązkiem zwrotu wyrównania wraz z odsetkami liczonymi od dnia otrzymania wyrównania oraz wiązać się będzie z odpowiedzialnością administracyjną (przewidziane w tym zakresie kary nie będą mogły być niższe niż 1 000 000 zł).

Wyrównania będą finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, zwanego dalej „Funduszem”.

Otrzymanie wyrównania będzie wiązać się z obowiązkiem dokonania rozliczenia z podmiotem, który je wypłacił. W przypadku niezłożenia wniosku o rozliczenie w terminie wypłacone wyrównanie uznawane będzie za otrzymane nienależnie i przedsiębiorstwo energetyczne będzie obowiązane do jego zwrotu wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

Wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe i inne podmioty, które na mocy ustawy, umowy lub innego tytułu prawnego są uprawnione lub zobowiązane do zapewnienia dostaw ciepła do lokali mieszkalnych, zostaną zobowiązani do niezwłocznego zastosowania obniżonej opłaty za ciepło w ramach rozliczeń kosztów zakupu ciepła oraz do przedstawienia zawiadomienia o tej zmianie właścicielom lokali w budynkach wielolokalowych wraz z informacją o wysokości zmniejszenia rachunku za ciepło w wyniku zastosowania obniżonej opłaty za ciepło. Niewykonanie tego obowiązku skutkować będzie odpowiedzialnością za wykroczenie.

Gmina, na której obszarze ciepło wytwarzane przez dane przedsiębiorstwo energetyczne jest dostarczane do odbiorców ciepła, będzie mogła udzielić takiemu przedsiębiorstwu energetycznemu dodatkowego wyrównania z budżetu gminy. Gmina wypłacająca dodatkowe wyrównania będzie mogła zostać zwolniona z konieczności zapewnienia wkładu własnego do inwestycji realizowanych ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

Ustawa wprowadza także dodatkowe obowiązki informacyjne związane z przyznawaniem dodatków dla gospodarstw domowych i dodatków dla podmiotów wrażliwych na podstawie zmienianej ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przedstawiał będzie wojewodzie informację o liczbie toczących się postępowań w sprawie wypłaty dodatków dla gospodarstw domowych i dodatków dla podmiotów wrażliwych, w których, w związku z wniesieniem odwołania, nie zapadło prawomocne rozstrzygnięcie organu administracji publicznej lub sądu administracyjnego, oraz o łącznej wysokości dodatków dla gospodarstw domowych i dodatków dla podmiotów wrażliwych będącej przedmiotem tych postępowań, w terminie do dnia 15 czerwca w latach 2023–2025. Wojewodowie przedstawiać będą ministrowi właściwemu do spraw energii zbiorczą informację z powyższego zakresu, w terminie do dnia 30 czerwca w latach 2023–2025. Analogiczne obowiązki informacyjne wprowadza się także w zakresie dodatku osłonowego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, dodatku

węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym oraz dodatku elektrycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Ustawa zwiększa także wysokość limitu wydatków Funduszu przeznaczonych na dopłaty do ciepła systemowego (tj. wydatków zarówno na dotychczasowy system rekompensat jak i wprowadzany ustawą system wypłaty wyrównań) – limit ten z dotychczasowych 10 000 000 000 zwiększa się do łącznej kwoty 14 500 000 000 zł. Ustawa zmienia także szereg innych przepisów poszczególnych ustaw określających limity wydatków budżetowych będących skutkiem ich wejścia w życie – powyższe dotyczy zmian dokonywanych w:

- 1) ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 2) ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
- 3) ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku.

Zmiany dokonywane w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne w szczególności dodają do tej ustawy regulacje dotyczące funkcjonowania magazynów energii – wprowadzając generalny zakaz prowadzenia i zarządzania takimi magazynami dla operatorów systemu elektroenergetycznego oraz określając dopuszczalne wyjątki od tego zakazu i zasady ich stosowania.

Zmiany dokonywane w ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku dotyczą m.in.:

- 1) obowiązków dotychczasowego sprzedawcy energii elektrycznej w zakresie przekazania określonych dokumentów nowemu sprzedawcy w związku ze zmianą sprzedawcy energii elektrycznej;
- 2) zasad dokonywania odpisów na rachunek Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny – w tym przez wytwórcę energii elektrycznej, który jednocześnie wykonuje działalność w zakresie obrotu energią elektryczną.

Zmiany w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu zmierzają w szczególności do poszerzenia obowiązków informacyjnych przedsiębiorstw energetycznych wobec gospodarstw domowych, tak aby łatwiejsze stało się precyzyjne określenie ilości paliw gazowych zużytych na potrzeby danego gospodarstwa domowego – co jest niezbędne przy ustalaniu przysługującej gospodarstwu domowemu rekompensaty z tytułu podatku VAT zapłaconego od tych paliw.

Ustawa wprowadza także zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości – zmieniając zakres zawartego tam odesłania do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego;
- 2) ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – dookreślając okres utrzymania w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 114 ust. 5 uchylonej ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne;
- 3) ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej – korygując niewłaściwe odniesienia w tej ustawie do roku 2023 (zamiast do 2022 r.) oraz do roku 2022 (zamiast do 2023 r.).

Ustawa zawiera przepisy przejściowe i dostosowujące, w szczególności dotyczące składania wniosku o wypłatę wyrównania za marzec 2023 oraz dotyczące rekompensat należnych w przypadku, gdy w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 28 lutego 2023 r. średnia cena wytwarzania ciepła obliczona przez sprzedawcę ciepła nie przekroczyła w danym systemie ciepłowniczym średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą.

- Ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem wskazanych regulacji, który wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia oraz regulacji wchodzących w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.